

Список використаних джерел:

1. Атамас П. Й. Інтегрована корпоративна звітність: проблеми впровадження / П. Й. Атамас // Академічний огляд. – 2015. – № 1 (42). – С. 78–85.
2. Стюарт М. Б. Інтегрована звітність – поверніть упевненість своїм інвесторам! / Марк Блейні Стюарт // Вісник МСФЗ. Світовий досвід. Українська практика // Режим доступу: http://msfz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/FZ001253
3. Куцик П. Інтегрована звітність як нова парадигма розвитку бухгалтерської звітності / Куцик П., Корягін М. // Науково-практичний журнал Бухгалтерський облік і аудит № 5. – 2015 р. – С. 11–18.
4. Чумак О. В. Інтегрована звітність в системі управління підприємств / Чумак О. В., Салатська О. А. // Міжнародна інтернет-конференція "МСФЗ: дослідження, наука, практика, імплементація".- Режим доступу: <http://konf.amsfo.com.ua/integrovana-zvitnist-v-sistemi-upravlinnya-pidpriyemstv/>
5. Международный стандарт интегрированной отчетности – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://edu.inesnet.ru/wp-content/uploads/2014/05/13-12-08-THE-INTERNATIONAL-IR-FRAMEWORK.docx_en-US_ru-RU.pdf.

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ БІОЛОГІЧНИХ АКТИВІВ ВІДПОВІДНО ДО МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ

Власова О. Є., канд. екон. наук, доцент, Пономарьова К. Ф., магістр, Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова, Таранушенко Є. В. студентка 2 курсу ф-ту «Консалтинг і міжнародного бізнесу» ХНЕУ імені Семена Кузнеця

Сільське господарство значно відрізняється від інших галузей економіки з низки причин: засіб виробництва – земля, задіяність живих організмів, наявність незавершеного виробництва тощо.

В вітчизняній практиці облік біологічних активів здійснюється відповідно до Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи» [1], а в міжнародній практиці – МСБО 41 «Сільське господарство» [2], які представляють абсолютно нові поняття біологічних активів, сільськогосподарської діяльності і вводять такі поняття як біологічна трансформація і справедлива вартість.

Відповідно до МСБО 41 «Сільське господарство» біологічні активи представляють собою тварина або рослина, і даний стандарт застосовується для обліку біологічних активів або сільськогосподарської продукції, тобто продукції, зібраної як урожай біологічних активів на момент її збору. Надалі облік даного активу доцільно вести відповідно до МСБО 2 «Запаси».

В результаті збору продукції виникає як прибуток, так і збиток, в зв'язку з чим необхідний постійний перегляд оцінки біологічних активів за справедливою вартістю, що пов'язано зі зміною їх стану в ході біологічної трансформації. Тобто зміна справедливої вартості, зменшеної на величину передбачуваних витрат, відбивається на рахунку прибутків і збитків.

При цьому прибуток виникає при первинній оцінці біологічного активу в момент народження, збиток при первинній оцінці може виникнути якщо при

визначенні різниці справедливої вартості біологічного активу і витрат на продаж, дані витрати на продаж вираховуються.

Таким чином, відповідно до міжнародних стандартів біологічні активи представляють собою рослини або тварини, що використовуються у сільськогосподарській діяльності, тобто вирощувані на продаж з метою отримання сільськогосподарської продукції в сьогоднішній і майбутньому і можуть багаторазово або, навпаки, разово використані для збору сільськогосподарської продукції.

Так як вітчизняні стандарти максимально наближені до міжнародних, то даючи визначення біологічного активу, доцільно враховувати, що біологічний актив:

- піддається біологічній трансформації;
- здатний давати сільськогосподарську продукцію та додаткові біологічні активи;
- приносить економічні вигоди;
- може бути використаний в процесі господарської діяльності;
- контролюється і достовірно оцінюється;
- отримано в організації або з боку.

Однак дані риси не повною мірою відображають особливості даного активу, так як біологічні активи варто розглядати як об'єкти господарської діяльності, що мають організаційно-економічну самостійність, тобто біологічні активи – це живі об'єкти по виробництву сільськогосподарської продукції, здатні приносити економічну вигоду в результаті біологічної трансформації в ході неодноразового використання в процесі відтворення.

Так, варто відзначити, що біологічна трансформація призводить до:

- зміни активів, пов'язаних з ростом, тобто збільшення кількості тварин і рослин, поліпшення їх якісних характеристик;
- виродження активів шляхом зменшення кількості тварин і рослин, а також їх якісних характеристик;
- розмноженню;
- виробництва продукції, тобто зернових культур, вовни, м'яса тощо.

Таким чином, процес біологічної трансформації передбачає наявність біологічних змін, що і є відмінною рисою живих організмів.

Необхідно відзначити, що МСБО 41 передбачає справедливу вартість для оцінки біологічних активів, що не характерно для вітчизняного обліку. Під справедливою вартістю при цьому розуміється сума, на яку можна обміняти актив або ж врегулювати зобов'язання під час здійснення угоди між добре обізнаними незалежними сторонами. При цьому при оцінці біологічних активів необхідно відображати доходи, витрати, прибуток або збиток від сільськогосподарської діяльності.

Таким чином, вітчизняні сільськогосподарські підприємства, які мають на балансі біологічні активи, при організації їх обліку в даний час керуються міжнародним стандартом МСБО 41 «Сільське господарство», який в свою

чергу був розроблений одним з перших зважаючи на актуальність обліку даних об'єктів.

Виходячи із загальних концептуальних основ, кожна сільськогосподарська організація може визначати в рамках своєї облікової політики конкретний порядок організації обліку біологічних активів і результатів їх біологічної трансформації, керуючись при цьому наступними основними принципами:

- ідентифікації – бухгалтерський облік організації як біологічні активи визнаються рослини і тварини, що застосовуються в сільськогосподарській діяльності;

- керованості – організація управляє біологічними активами та результатами їх біологічної трансформації;

- при первісному визнанні і подальшого визнання – момент початкового і подальшого визнання біологічних активів за справедливою вартістю за вирахуванням очікуваних збутових витрат, а також при первісному визнанні сільськогосподарської продукції за справедливою вартістю за вирахуванням очікуваних збутових витрат);

- вартісного вимірювання – біологічні активи оцінюються за справедливою вартістю за вирахуванням очікуваних збутових витрат;

- многократності використання інформації – бухгалтерська інформація про біологічні активи і результати їх біологічної трансформації використовується організацією в системі управління біоресурсами для складання спеціальної форми звітності;

- реєстрації – всі операції, пов'язані з визнанням, оцінкою біологічних активів і відображенням результатів їх біологічної трансформації, повинні бути зафіксовані шляхом складання відповідних документів і реєстрів бухгалтерського обліку);

- відстеження, вимірювання та відображення результатів біологічної трансформації біологічних активів – організація повинна періодично контролювати, вимірювати відбуваються якісні і кількісні зміни біологічних активів, а також результатів їх біотрансформації;

- періодичності – визначення справедливої вартості біологічних активів для цілей їх відображення в бухгалтерському обліку необхідно проводити на кожну звітну дату.

Список використаних джерел:

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи» затверджено наказом Міністерства фінансів України від 18.11.2005 р. № 790 Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1456-05>

2. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 41 (МСБО 41) «Сільське господарство». Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_027